

Izrada glazbenog videospota za pjesmu "Kažu"

Kocić, Karla

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:627549>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-13**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

Sveučilište Sjever

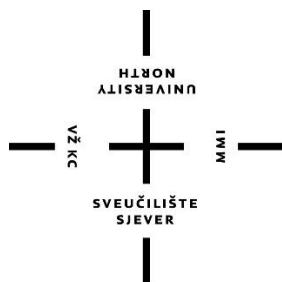
Završni rad br. 766/MM/2022

Izrada glazbenog video spota za pjesmu „Kažu“

Karla Kocić, 2932/336

Varaždin, lipanj 2022. godine

Sveučilište Sjever

Odjel za Multimediju, oblikovanje i primjenu

Završni rad br. 766/MM/2022

Izrada glazbenog video spota za pjesmu „Kažu“

Student

Karla Kocić, 2932/336

Mentor

mr.sc. Dragan Matković, dipl.ing.
viši predavač

Varaždin, lipanj 2022. godine

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za multimediju		
STUDIJ	preddiplomski stručni studij Multimedija, oblikovanje i primjena		
PRISTUPNIK	Karla Kocić	KATEDRA	2932/336
DATUM	2.6.2022	KOLEGIJ	Uvod u digitalnu videotehnologiju u elektroni kim medijir
NASLOV RADA	Izrada glazbenog videospota za pjesmu "Kažu"		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Production of the music video for song "Kažu"		
MENTOR	mr.sc. Dragan Matković dipl.ing.	ZVANJE	Viši predavač
ČLANOVI POVJERENSTVA	doc.art.dr.sc. Mario Periša - predsjednik		
	1.	doc. dr. sc. Darijo Čerepinko - član	
	2.	mr. sc. Dragan Matković, v.pred. - mentor	
	3.	mag.rel.publ. Nikola Jozić, pred. - zamjenski član	
	4.		
	5.		

Zadatak završnog rada

BR: 766/MM2022

OPIS

Cilj ovog glazbenog videospota je promovirati bend i njihovu glazbu. Također je bitno širu publiku približiti ostalim pjesmama albuma i daljnjem razvoju benda. Drugi cilj je prikazati naučeno završetkom ovog preddiplomskog studija i poznavanje bitnih pojmova vezanih za ovu temu kao i njihovu primjenu u praktičnom dijelu rada. U ovom završnom radu opisuju se tri bitne faze izrade glazbenog videospota. Prva faza osmišljavanja i razrade ideje u sinopsis i knjigu snimanja opisana je u dijelu predprodukcije, druga faza snimanja i tehnički dio opreme koji se koristio opisan je u poglavlju produkcije te završna faza montaže i izrade potrebnih grafika opisana je u poglavlju naziva postprodukcija. Kako bi se rad zaključio provedena je analiza koja iznosi problematiku tijekom izrade te zaključuje samu uspješnost ovog glazbenog videospota.

U radu je potrebno:

1. Definirati pojam glazbenog videospota
2. Prikazati proces predprodukcije (sinopsis, knjiga snimanja)
3. Prikazati proces snimanja odnosno produkcije
4. Prikazati proces montaže u programu Adobe Premiere Pro
5. Prikazati izradu grafika u programu Adobe After Effects
6. Kroz poglavlje analize opisati problematiku i uspješnost završenog glazbenog videospota

ZADATAK URUČEN

06.06.2022.

Adriano D.

Sažetak

Praktični dio ovog završnog rada napravljen je u obliku glazbenog videospota za zagrebački pop punk bend Proleter. Za pjesmu naziva „Kažu“, koju je napisao vokalista i gitarista benda Antonio Mavrin, glazbeni spot osmišljen je u jednom kontinuiranom kadru. U pisanom dijelu ovog završnog rada objašnjen je proces izrade videospota odnosno koraci sve od osmišljavanja priče spota, organizacije snimanja, potrebne opreme za izradu, realizacije snimanja te montiranja videa u programu Adobe Premiere Pro i željene grafike u programu Adobe After Effects. Kako bi rad dobio zaključak, u poglavlju analize opisana je problematika izrade te je uspješnost ispitana anketom na 74 ispitanika.

Ključne riječi: glazbeni videospot, bend, proces pripreme, snimanje, montaža

Summary

The practical part of this final work was made in the form of a music video for the Zagreb pop punk band Proleter. For the song called "Kažu", written by the band's vocalist and guitarist Antonio Mavrin, the music video was designed in one continuous frame.

In the written part of this final thesis, the process of making a video clip is explained, i.e. the steps from designing the story of the video clip, organizing the recording, necessary equipment for production, realization of the recording and editing of the video in the Adobe Premiere Pro program and the desired graphics in the Adobe After Effects program. In order for the paper to reach its conclusion, the problem of the creation is described in the analysis chapter, and the success was examined by a survey of 74 respondents.

Keywords: *music video, band, preparation process, recording, editing*

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	1
2.	ŽANR – Glazbeni videospot	2
3.	PREDPRODUKCIJA	3
3.1.	Sinopsis	4
3.2.	Tekst pjesme.....	4
3.3.	Filmski pojmovi	6
3.3.1.	Kadar	6
3.3.2.	Plan	6
3.3.3.	Total	7
3.3.4.	Srednji plan	7
3.3.5.	Blizi plan	8
3.3.6.	Krupni plan	9
3.3.7.	Detalj.....	9
3.3.8.	Pokret kamere	10
3.4.	Knjiga snimanja.....	11
4.	PRODUKCIJA	13
4.1.	Fotoaparat (DSLR).....	13
4.2.	Stabilizator	14
4.3.	Rasvjeta	15
4.3.1.	Rasvjeta na snimanju glazbenog videospota.....	17
4.4.	Snimanje.....	18
5.	POSTPRODUKCIJA.....	19
5.1.	Pojam montaže i Adobe Premiere Pro	19
5.2.	Montaža glazbenog videospota	20
5.3.	Grafika i Adobe After Effects	23
5.4.	Kolor korekcija.....	27
5.5.	Glazba.....	29
6.	ANALIZA	31
6.1.	Anketa	32

7.	ZAKLJUČAK.....	35
8.	LITERATURA.....	36
9.	POPIS SLIKA.....	39

1. UVOD

Vrsta umjetničke forme koja promovira izvođače i glazbenike te koja postaje sve popularnija danas su glazbeni video spotovi. Svrha ovakve forme videozapisa je glazbu prikazati vizualno i prenijeti gledatelju željenu emociju. U samom spotu izvođači ne moraju biti prikazani, teme spotova danas sežu od onih narativnih, izvedbenih pa sve do konceptualnih odnosno prikaza pejzaža, animacije pa i onih humanitarne forme.

U ovom završnom radu opisuju se tri bitne faze izrade glazbenog video spota benda Proleter za autorsku pjesmu „Kažu“. Kako bi se od priče došlo do realizacije mora se napraviti najsažetiji presjek ideje odnosno sinopsis koji se kasnije proširuje u knjigu snimanja. Ovi koraci bitne razrade detalja priče, okupljanja tima, odabira lokacija i kostima smatraju se dijelom prve faze predprodukcije.

Nakon dogovora što i kako prikazati slijedi dio realizacije odnosno snimanje. Kako bi se dogovoreno ostvarilo, snimanje mora biti odrađeno po ranije ustanovljenim koracima. Ovaj dio rada opisan je u drugoj fazi izrade odnosno u produkciji. Također su opisani svi tehnički elementi koji su korišteni; od fotoaparata, rasvjete, stabilizatora do stroja za maglu.

Posljednja faza izrade videospota naziva se postprodukcija. U ovoj fazi sve od prije navedenog spaja se u jedno. Korišten program za nelinearnu montažu Adobe Premiere Pro i program Adobe After Effects za posebne efekte i grafike, opisani su općenito, a također su opisani i razjašnjeni kroz korake izrade spota.

Zadnje poglavlje ovog rada je analiza uspješnosti. Kako bi analiza bila što točnija napravljena je anketa u kojoj su ispitanici izjasnili svoja mišljenja o ovom glazbenom videospotu nakon što su gledali isti.

Cilj ovog glazbenog video spota je promovirati bend i njihovu glazbu. Također je bitno širu publiku približiti ostalim pjesmama albuma i daljnjem razvoju benda kao i dobiti pozive za razne festivale i nastupe uživo. Drugi cilj je prikazati naučeno završetkom ovog preddiplomskog studija, poznavanje bitnih pojmova vezanih za ovu temu kao i njihovu primjenu u praktičnom dijelu rada.

2. ŽANR – Glazbeni videospot

Glazbeni spot je audiovizualni prikaz pjesme koji se koristi u umjetničke svrhe ili u većini slučajeva za svrhe promocije pjesme odnosno izvođača.

Glazbeni video spotovi svoju popularnost su stekli 1980-ih godina na jednom od američkih televizijskih kanala – MTV, čiji se cjelokupni program temeljio baš na ovom žanru. Prvi emitirani glazbeni spot na MTV-u bio je „Video killed the radio star“ britanske grupe „The Buggles“. Revolucionarnim spotom, zbog korištenja specijalnih efekata, smatra se spot grupe Queen za pjesmu „ Bohemian rhapsody“ snimljen 1975. godine. Prvi režirani glazbeni spot redatelja Johna Landisa na popisu je u Guinnessovoj knjizi rekorda kao „najuspješniji glazbeni video“ za pjesmu „Thriller“ Michaela Jacksona iz 1983. godine. Spot „Thriller“ također je nazvan „prekretnicom glazbene industrije“ zbog svoje prve pojave stapanja filma i glazbe koja je imala velik utjecaj na ovaj žanr sve do danas. [1]

Postoje tri vrste glazbenih video spotova, a to su spotovi koji se temelje na narativnoj osnovi, na temelju izvedbe i na temelju koncepta. Spotovi koji vizualno prate priču i riječi pjesme spadaju u spotove po narativnoj osnovi. Glazbeni spotovi na temelju izvedbe prikazuju izvođače kako sviraju instrumente odnosno izvode samu pjesmu, ne prate priču pjesme nego služe kako bi se prikazao identitet benda te je takva vrsta spota najčešća. Glazbeni spot koji se snima na temelju koncepta prati odabranu temu. To može biti povijest, priroda, religija itd. Ova vrsta spota se najčešće radi za ciljanu publiku, najzahtjevnija je te ju je teško realizirati bez da gledatelj ne zbunjuje osmišljeni koncept video spota. [2]

3. PREDPRODUKCIJA

Predprodukcija je faza u kojoj se organiziraju svi potrebni koraci za snimanje. Od razmatranja i razvijanja ideja do odabira lokacije, osoblja, odabira glumaca, sinopsisa, scenarija, knjige snimanja, financiranja projekta i svega ostaloga što spada u pripremu prije samog snimanja. [3]

Ovaj glazbeni video spot prati priču pjesme što je opisano u sinopsisu. Sinopsis je kratki tekst u kojem je sažeto i jasno prepričana radnja spota. Da bi izvedba priče bila što jasnija timu koji sudjeluje, piše se knjiga snimanja u kojoj je svaki kadar detaljno opisan. Knjiga snimanja također pomaže u dijelovima postprodukcije, odnosno u montaži, jer naglašava redoslijed i trajanje kadrova. U ovom slučaju, knjiga snimanja će biti raspodijeljena na ključne kadrove jer je snimanje spota zamišljeno u jednom kadru, odnosno *eng.* One - shot. Ovakav tip snimanja je zahtjevniji jer svaki glumac treba točno znati svoju poziciju u točnom vremenskom razdoblju što se dijelom organizira u predprodukciji, a dijelom u fazi produkcije na samoj lokaciji snimanja. Također osoba koja upravlja kamerom mora savršeno znati kojom brzinom se kretati i kada biti na kojem položaju što se također opisuje u knjizi snimanje. [3]

Lokacija snimanja je klub „Pračka“ u gradu Zagrebu. Taj klub se može uzeti u najam za potrebe snimanja te najbolje odgovara željenoj atmosferi. Najam se predviđa na jedan dan što naznačuje da svi koraci predprodukcije moraju biti vrlo detaljno opisani kako ne bi došlo do potrebe najma na više dana, a samim time i većih troškova. Za snimanje su potrebni statisti koji će „popuniti“ prazne dijelove kluba.

Kostimografija je vrlo bitan dio predprodukcije i o njoj se razmišlja nakon pročitane knjige snimanja. Kostimi odnosno odjeća glumaca treba pratiti određenu paletu boja i atmosferu koja se njima postiže. U ovom slučaju će to biti svakodnevna odjeća, ali će se paziti na boje i njihovo usklađivanje s glumcima međusobno, okolinom i samim događajem odnosno dijelom dana u kojem se odvija priča.

Bend odnosno naručitelj ovog glazbenog video spota želi promovirati svoju novu pjesmu i predstaviti izlazak novog albuma široj publici. U predprodukciji se također razmatra o cilju i namjeni spota kako bi se daljnji koraci i zahtjevi lakše ispunili.

3.1.Sinopsis

Nakon odslušane pjesme za koju se izrađuje glazbeni videospot odlučeno je da spot vizualno prati priču pjesme odnosno da joj odgovara narativom.

Kamera prati djevojku koja dolazi ulicom kluba te se sastaje s bubnjarem benda. Oni pričaju, ona ga očigledno zavodi te ulaze u klub. Djevojka skrene u WC kluba te mijenja periku, tada joj stiže poruka basista benda da ju čeka kod pikada. Ona očigledno promijenjenog izgleda sjeda za stol i nastavlja zavoditi basistu. On se ponudi da ode po piće na što ona odvrća da će ona to obaviti te uzme novac koji joj on ponudi i odlazi do šanka. Na putu do šanka između gužve ljudi skine periku i zamijeni ju kapom. Vokalist benda ju čeka za šankom te nastavlja do njega. Ona ga počasti pićem te krenu lagano plesati. Tonac dolazi do vokaliste kako bi ga upozorio na početak koncerta te ga kamera počne pratiti. Tonac otkrije bubnjara na pozornici koji kreće svirati pjesmu na zadnjem refrenu. Kamera se kreće unazad, udaljava se, u kadru se otkrivaju basist i vokalist na gitari. Kamera zatim ulazi u publiku i dolazi opet do djevojke kojoj se do sada vidio samo potiljak glave, ona se okreće i namigne pogledom u kameru.

Glazbeni spot za pjesmu „Kažu“ trajanja tri minute i šest sekundi osmišljen je bez rezova u montaži, kao kontinuirani kadar te je kamera u pokretu za vrijeme trajanja cijele pjesme. Glavna protagonistica vodi kameru kroz priču do trenutka kada kameru za sobom „odvuče“ „tonac“ koji upozorava vokalistu benda na početak koncerta.

Ideja spota je da se prikaže kako je djevojka izigrala sve članove benda o čemu govori i tekst pjesme.

3.2.Tekst pjesme

„Kad hodam s tobom kroz grad
Misliš da ne vidim sve poglede koje dobivaš
Al' je istina da mi to ne smeta
Ne mogu krivit druge što vide da si prekrasna

Imaš dobre noge, super lice
Tijelo cure s duplerice
Svi te žele skinut samo
Zato kad te vide sa mnom

Kažu da te ne zaslužujem
Svi se uvijek čude kako sam te dobio,
Ali ne znaju i znam to ih izluđuje
Tu sam tajnu uvijek jako dobro čuvao

Kad zajedno idemo van
Misliš da ne čujem priče
Ljudi kojih se ne tiče
Ne treba nam nitko da se među nas upliće

Kad se pojaviš sve je usporena snimka
Ti si zadovoljna sobom i nisi više klinka
Reflektor baca sjenu, došla si na scenu
Svi u istom se trenu okrenu za tobom

Imaš lijepo lice, super tijelo
Svi se slažu remek djelo
Svi te žele skinut samo
Zato kad te vide sa mnom

Kažu da te ne zaslužujem,
Svi se uvijek čude kako sam te dobio
Ali ne znaju i znam to ih izluđuje
Tu sam tajnu uvijek jako dobro čuvao
Kažu da ju ne zaslužujem
Svi se uvijek čude kako sam te dobio
Ali ne znaju i znam to ih izluđuje
I kad se bolje sjetim uvijek sam govorio

Da te ne zaslužujem
Još se uvijek čudim kako sam te dobio
Tvoja ljubav mene danima izluđuje
Da se čudim kako nisam još poludio

Kažu da te ne zaslužujem
Svi se uvijek čude, a ja ne slušam ljude
Kad mi pričaju što o nama govore
Jer u sebi znam da ginu od ljubomore

Kažu da te ne zaslužujem,
Svi se uvijek čude kako sam te dobio
Ali ne znaju i znam to ih izluđuje
Tu sam tajnu uvijek jako dobro čuvao
Kažu da ju ne zaslužujem
Svi se uvijek čude kako sam te dobio
Ali ne znaju i znam to ih izluđuje
Budi moja Julija, bit' ću tvoj Romeo“

3.3. Filmski pojmovi

Znanje filmskih pojmova olakšava rad u daljnjem pisanju knjige snimanja te same njene realizacije.

3.3.1. Kadar

Riječ *kadar* potječe od francuske riječi „*le cadre*“ što znači okvir. Okvir ili kadar označava prostornu karakteristiku snimke, a još jedna od definicije može biti da je to jedan neprekinuti rad kamere. Kadar je najmanja jedinica filmskog izlaganja. Kada se kamera kreće to nazivamo dinamičnim kadrom, a kada miruje statičnim. Duljine kadra mogu biti od najkraćih (1/24 sekunde) do vrlo dugih. Sa stajališta promatrača ili pripovjedača kadrovi mogu biti objektivni, subjektivni ili autorov kadar. [4]

3.3.2. Plan

Riječ *plan* potječe od francuske riječi „*le plan*“ što znači ploha, ravnina, udaljenost. Plan je udaljenost kamere od objekta ili skupine objekata, udaljenost ovisi o tome kako ju gledatelj doživljava gledajući objekte na ekranu ili platnu. Udaljenost snimanog objekta od kamere

postiže se stavljanjem kamere na određenu udaljenost ili korištenjem jednog ili više objektivna. Kriteriji za razlikovanje udaljenosti kamere od objekta je čovjek. Prema veličini čovjeka zaključujemo i veličinu ostalih bića oko njega. [4]

3.3.3. Total

Total se još naziva opći plan. Ovaj plan upoznaje gledatelja sa prostorom odnosno sa mjestom radnje pa se zato većinom koristi na početku nekog prizora, a njegovo korištenje na kraju filma se pridodaje kao epitet veličine prostora nekom vrhuncu radnje . Također daje bitne informacije o uvjetima života ljudi u nekom okolišu. Psihološka funkcija čovjeka prikazanog total planom veže se na prikazivanje njegove malešnosti i osamljenosti. [4] [5]

Oznaka totala u knjizi snimanja je veliko slovo T. [6]

Slika 3.1 Total plan

3.3.4. Srednji plan

Srednji plan odgovara viđenju svijeta kakvo je i čovjekovo u stvarnosti. Vidi se prostor koji u zbilji obuhvaćamo pogledom. Srednji plan je osnovni sastojak objektivnog plana te se u njemu vidi cijela figura čovjeka, od tjemena pa sve do stopala. Često se koristi „bliža“ varijanta srednjeg plana koja se naziva američki plan jer je najčešće korišten u američkim filmovima, a njegova specifičnost je da se čovjek prikazuje od tjemena pa sve do oko koljena. [4] [5]

Oznaka srednjeg plana u knjizi snimanja je veliko slovo S, dok se za označavanje američkog plana koristi veliko slovo A. [6]

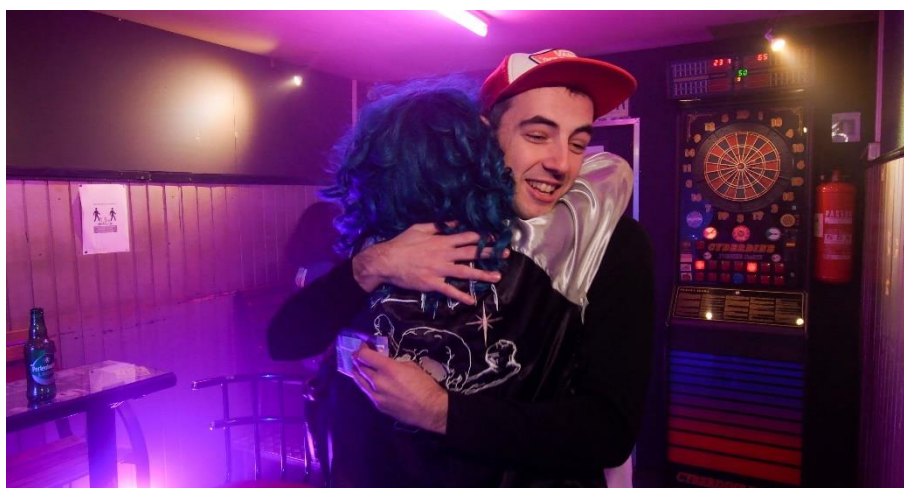

Slika 3.2 Srednji plan

3.3.5. Blizi plan

Blizi plan odgovara prikazu čovjeka od tjemena do ispod poprsja. Uz lice čovjeka prikazuje i odjeću, ruke koje gestikuliraju, čašu iz koje se pije itd. Ovaj plan se većinom koristi za prikaz važnih dijaloga između glumaca koji su bitni za napredak radnje. [7]

Blizi plan se u knjizi snimanja označava sa velikim slovom B. [6]

Slika 3.3 Blizi plan

3.3.6. Krupni plan

Snimanjem kadra u krupnom planu čovjeka bi prikazali najniže od vrha ramena pa do tjemena glave koje gotovo dodiruje gornji rub izreza. Sva koncentracija je usredotočena na lice osobe, pozadina je potpuno nebitna i pokušava se prikazati koje su unutrašnje emocije lika. [7]

Krupni plan se u knjizi snimanja označava velikim slovom K. [6]

Slika 3.4 Krupni plan

3.3.7. Detalj

Najkrupniji plan nazivamo detalj, to je plan u kojem se pokazuje vrlo malen dio cjeline, čovjeka ili pojave. Ako ovaj plan prikazuje osobu, ona više nije prepoznatljiva, vidimo samo npr. usta, oči, nos... Detalj planom ćemo prikazati nešto što se u ostalim kadrovima možda ne bi primijetilo, npr. oglas u novinama, prsten, slika... [5] [7]

Detalj se u knjizi snimanja označava velikim slovom DET. [6]

3.3.8. Pokret kamere

U povijesti je kamera uvijek bila statična. Pokret kamere se koristio samo kako glumac ne bi „pobjegao“ iz kadra. Dinamična kamera se danas koristi kao psihološko i tematsko izražajno sredstvo. [8]

Statična kamera omogućuje lakše i preciznije određivanje kompozicije kadra te redatelj ima veću kontrolu nad svim komponentama u kadru. Dugi statični kadar ima dramaturški pojačano očekivanje i sugerira na kraj nekog procesa pa se većinom koristi na završetku neke sekvence ili filma. [9]

Imamo dva osnovna modusa pomicanja odnosno „dinamiziranja“ kamere – panorama i vožnja. Panorama je još poznata po njemačkom nazivu *schwenken* odnosno „švenk“ što znači pokret kamere u lijevo ili desno – horizontalna panorama, gore ili dolje – vertikalna panorama, kamerom koja čvrsto stoji na stativu, a stativ se pomiče oko svoje osi. [9]

Vožnja je pokret kamere koja se nalazi na specijalnim kolicima ili na bilo kojem vozilu. Osnovni tipovi vožnje su: vožnja prema naprijed – kamera se iz početne točke približava nekom objektu, vožnja prema natrag – kamera se udaljava od nekog objekta, bočna vožnja – kamera se vozi uz neki objekt, a ako je i taj objekt u pokretu onda se to naziva pratećom vožnjom. [9]

Ostali pokreti kamere su: oko optičke osi kamere – nagib, dizanje i spuštanje kamere te dijagonalni pokreti – kran, neprestano mijenjanje osi odnosno kadar koji se tresu – kamera iz ruke, promjena žarišne duljine – zoom „in“ i zoom „out“ te kretanje u svim smjerovima – stabilizator.[8]

Ovaj glazbeni videospot zamišljen je u jednom kontinuiranom kadru, bez reza. Za takav način snimanja i pokreta kamere koristit će se isključivo i samo stabilizator koji će olakšati praćenje glavne glumice kroz prostor i kroz samu priču.

3.4. Knjiga snimanja

1. minuta	<p>00:00-00:14 - Kamera prati Mariju – fade in od nogu ide tilt prema gore do zatiljka glave, PB, nalazi se sa Tinom i on joj daje čokoladu</p> <p>00:14 – 00:22 - Kamera s leđa prati Tina i Mariju do ulaza u Pračku dok lagano flertuju</p> <p>00:22 – 00:32 – Ulaze unutra. Kamera zastane jer se Tin stane pozdraviti s prijateljima za prvim stolom. Glavninu kadra zauzima Marija.</p> <p>00:32 – 00:35 – Marija Tinu (titlovi) “Ej idem na WC”. Kamera statična kao prije.</p> <p>00:35 – 00:41 – Kamera prati Mariju u wc. Samo što nije tamo.</p> <p>00:41 – 00:44 – Kamera ulazi za Marijom točno iza leđa kako se ne bi vidjela u ogledalu, kada se Marija okreće prema ogledalu, okreće se i kamera, PB</p> <p>00:44 – 00:50 – Marija skida periku, kamera prati ruku prema dolje kako ju Marija baca, zastaje na otvoru torbe, Marija izvlači novu periku iz torbe te kamera prati ruku do glave – stavljanje nove perike</p> <p>00:50 – 00:54 – Kamera stoji na mjestu. PB, Marija vadi mobitel iz džepa i čita poruku – (oblačić poruke se pojavljuje na ekranu) Roland: “ Ja sam kod pikada”</p> <p>00:54 – 01:00 – Kamera prati Mariju do Rolanda gdje on igra pikado.</p>
2. minuta	<p>01:00 – 01:05 – Tinovu čokoladu Marija sada daje Rolandu. Kamera staje nakon zagrljaja iza Marijinih leđa.</p> <p>01:05 – 01:15 – Kamera statična iza leđa. Roland pokazuje Mariji da idu sjesti za stol.</p> <p>01:15 – 01:18 – Kamera ih prati dok sjedaju za stol jedno pored drugog.</p> <p>01:18 – 01:21 – Kamera je “ispred” Marije i Rolanda. Marija je malo više iz profila kako joj se od kose ne bi vidjelo lice.</p>

	<p>01:21 – 01:26 – Kamera stoji na mjestu. Roland krene poljubiti Mariju no ona tu radnju prekida tako sto pokaže da ide po dva pića, Roland daje novac.</p> <p>01:26 – 01:33 – Kamera prati Mariju koja ulazi u rulju koja je ispred stagea. Dok ju kamera prati ona mijenja periku koju baca na pod i stavlja kapu. Nastavlja dalje do šanka gdje sreće Tonija.</p> <p>01:33 – 01:43 – Toni i Marija zagrljaj. Kamera stoji paralelno sa šankom, Marijin obris se vidi na rubu kadra mutan, dok se Toni vidi bistro i dalje.</p> <p>01:43 – 01:50 Kamera statična u istom položaju. Marija mahne konobaru, naruči dva piva te počasti Tonija Rolandovim novcima.</p> <p>(Konobar uzima piva odmah ispred sebe)</p> <p>01:50 – 02:05 – SLOBODAN VREMENSKI PROSTOR (jer će se sve sigurno pomaknuti za koju sekundu)</p>
3. minuta	<p>02:05 – 02:14 – Kamera krene oko Marije i Tonija dok oni krenu lagano plesati (ovo je lagani dio pjesme pa i oni lagano zagrljeni plešu)</p> <p>02:14 – 02:24 Kamera zastala s leđa Marije. Toni izoštren. Tonac dođe do Tonija i kaže mu: “Toni, brzo! Kreće koncert !Moraš na pozornicu”. Kamera prati leđa tonca i stiže do bubnjeva gdje Tin kreće svirati zadnji refren pjesme.</p> <p>02:24 – 03:00 – Tin kreće svirati (Točno na početak bubnjeva na zadnjem refrenu) Kamera sa prednje strane bubnjeva ide u nazad i u kadru se otkivaju Toni i Roland na svojim mjestima, također sviraju i pjevaju (Toni lijevo, Roland desno). Kamera lagano, lagano ide u nazad, spušta se u rulju i lagano se diže tilt kako bi se video i Proleter i silueta publike.</p>
06 sekundi	<p>03:00 – 03:06 – Kamera se lagano krene spuštati dok ide u nazad, zastane kada se otkrije PB Marije sa leđa, Marija se okreće i skida kapu, namigne u kameru i ode iz kadra.</p>

4. PRODUKCIJA

Produkcija je faza snimanja, u ovom slučaju glazbenog video spota. Tehnička ekipa na snimanju ovisi o budžetu produkcije. Na velikom projektu snimateljska ekipa se može sastojati od snimatelja, direktora fotografije, majstora rasvjete i tima električara dok na malim niskobudžetnim projektima to sve može biti jedna osoba. Faza snimanja se mora odraditi što kvalitetnije i u zadanom roku kako bi u postprodukciji bilo više rješenja i kako bi glazbeni spot u konačnici izgledao kako je i zamišljen u predprodukciji. [10]

Snimanje, režiju, rasvjetu i organizaciju ovog glazbenog video spota odrađivati će samo jedna osoba. Sva oprema koja je potrebna u ovoj fazi izrade je opisana u daljnjim koracima, a sastoji se od kamere s objektivom, rasvjete i stabilizatora.

4.1. Fotoaparat (DSLR)

Fotoaparat koji će se koristiti za snimanje ovog glazbenog videospota je NIKON D7500. Karakteristike ovog Nikonovog modela su: novi 20,9 megapiksela senzor, Expeed 5 procesor koji omogućava brže stvaranje fotografija, kadar ima veću dubinsku oštrinu, poboljšane su opcije videa i ISO osjetljivosti koje su u rasponu od 100 do 51 200. Ovim uređajem će se snimati tako da su bitnije karakteristike videomaterijala: mogućnost snimanja s rezolucijom 4K pri 30, 25 i 24 slike u sekundi, ali s 1.5x *cropom* senzora i autofokusni sustav s 51 točkom. ISO vrijednosti su u rasponu od 100 do 51.200, a mogu se povećati od 50 do 1,6 milijuna. [11] Videokodek, odnosno softver koji komprimira video kako bi se mogao pohraniti i reproducirati, ovog fotoaparata je H.264/MPEG-4 što je najkorišteniji kodek i pruža kvalitetan videomaterijal. Videomaterijal se sprema u formatu MOV i MP4. [11, 12]

Uz ovaj model DSLRa će se koristiti objektiv žarišne duljine 30mm i otvorom blende f/1.4 tvrtke Sigma model EX DC HSM. Asferična leća ovog objektiva od staklenog kalupa na stražnjoj skupini leća smanjuje aberaciju boje i pruža visokokvalitetne rezultate. Od minimalne udaljenosti izoštavanja 40 cm do beskonačnosti ovaj objektiv stvara oštre slike s visokim kontrastom. [13]

Slika 4.1 Fotoaparar NIKON D7500

Slika 4.2 Objektiv Sigma EX DC HSM ,30 mm

4.2. Stabilizator

Stabilizator koji radi pokret kamere što glađim jako je bitan u ovakvom načinu snimanja kontinuiranog kadra bez reza.

U ovom slučaju koristit će se stabilizator tvrtke Zhiyun model Crane Plus 3-Axis. Ovaj model, kao što i samo ime kaže, ima 3 motora koja se mogu rotirati za 360 stupnjeva. Podržava nosivost do 2,5 kilograma te nudi četiri načina rada:

- Motion Memory – Postavka memorije pokreta omogućuje spremanje konfiguracije brzine nagiba, pokreta i vremena. Ova postavka olakšava rad kada moramo ostaviti kameru da radi sama ili kada želimo identični pokret kamere na različitim mjestima.
- POV ili Point of View – Ova postavka omogućuje da stabilizator prati pokret osobe koja snima do 45 stupnjeva. Najveća primjenjivost ove postavke je u sportovima, te će pridonijeti dramatičnosti i uzbudljivosti snimke.
- Inteligentno praćenje objekata – Postavka koja objekt neće ispustiti iz kadra. Sve što je potrebno raditi u ovoj postavci je držati stabilizator dok će on sam po potrebi raditi panorame i tiltove kako bi objekt bio konstantno u kadru.
- Night Lapse – Ova postavka omogućuje panorame i tiltove stabilizatorom tijekom izrade timelapsa. [14]

Stabilizator je namjenskim kablovima moguće spojiti sa kamerom te pomoću kontrola na rukohvatu snimati fotografije i zumirati. [15]

Slika 4.3 Stabilizator Zhiyun Crane Plus – 3 - Axis

4.3. Rasvjeta

Bitnu ulogu za stvaranje željene dramaturške, stilske i likovne vrijednosti sadržaja kojeg se snima ima rasvjeta. Pod pojmom rasvjeta se podrazumijeva uporaba jednog ili više rasvjetnih tijela (reflektora) na način da se smjerovima rasprostiranja međusobnim odnosom intenziteta svjetla zabilježi tehnički korektna snimka. Rasvjeta se postavlja prema položaju kamere. [10,16]

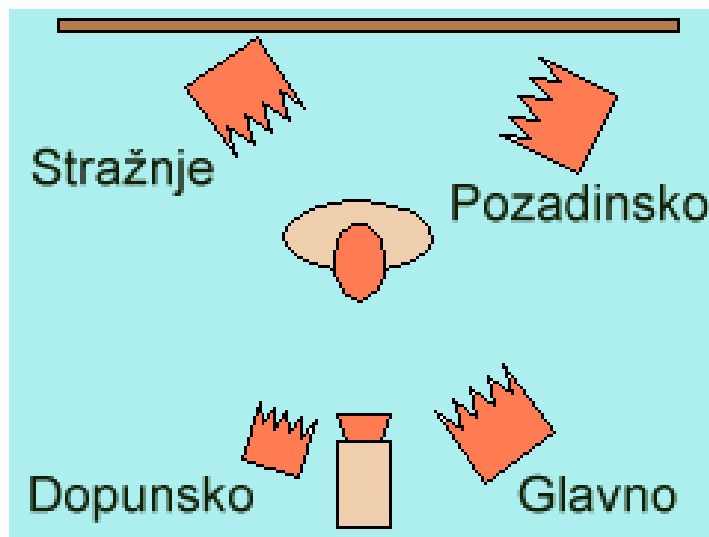
Rasvjetu dijelimo po produkcijama na: kazališnu, televizijsku, rasvjetu u igranim, dokumentarnim i animiranim filmovima te glazbenim spotovima i koncertima. Pomoću rasvjete se u glazbenim spotovima gradi vizualni identitet izvođača pa se u današnje vrijeme u takve produkcije ulaže dosta novca.

[10,16]

Kvaliteta svjetla dijeli se na meko i tvrdo svjetlo, a razlikuje se po sjenama. Meko svjetlo stvaraju veliki reflektori što prepoznajemo po ravnomjerno osvjetljenim površinama i vidljivim detaljima na crnim plohama. Sliku osvjetljenu takvim mekim svjetlom nazivamo *difuznom* slikom. Visoki kontrast i tvrdo svjetlo daju mali reflektori i koriste se kako bi se nešto ili netko izdvojio od okoline. Uporaba tvrdog svjetla mora biti kontrolirana jer u suprotnom može izgledati loše. Smjer svjetla se definira kao vertikalni i horizontalni kut između smjera rasprostranjivanja svjetla i optičke osi objektiva kamere. Svjetlo koje dolazi iz smjera kamere (vertikalni i horizontalni kut je 0 stupnjeva) ne stvara sjene koje su vidljive kameri. Sjena je veća što je kut veći. [10,16]

Kao standard postavljanja svjetla definiran je tzv. *OSP* odnosno Osnovna svjetlosna pozicija koja sadrži četiri reflektora koja daju glavno svjetlo, stražnje svjetlo, dopunsko svjetlo i pozadinsko svjetlo. Ovaj način postavljanja svjetla zadovoljava sve profesionalne kriterije pa se koristi svugdje u svijetu. Između osobe i objektiva, pod kutom od 45 stupnjeva postavlja se glavno svjetlo koje omogućava da se ocrtavaju sve osnovne sjene lica osobe. Nasuprot glavnog svjetla postavlja se stražnje svjetlo koje služi kako bi odvojilo osobu od pozadine. Intenzitet stražnjeg svjetla ovisi o tome što osvjetljava, npr. ako je kosa osobe svjetlija intenzitet će biti manji. Za osvjetljavanje dijela koje je glavno svjetlo ostavilo u sjeni uvodimo dopunsko svjetlo čiji izvor mora biti u blizini objektiva kamere. Na atmosferu slike ima velik utjecaj međusobni intenzitet glavnog i dopunskog svjetla koji određuje gustoću sjene odnosno kontrast svjetla. Četvrti reflektor služi za osvjetljavanje i modeliranje pozadine, a naziva se pozadinskim svjetlom. Ovakvo svjetlo uvedeno je kao zasebna funkcija jer za efekt modeliranja pozadine ne bi odgovaralo svjetlo koje dolazi iz pozicije glavnog svjetla. Za otvaranje većih mogućnosti kontrole nad osvjetljenjem pozadine, najbolje je da funkcije glavnog i pozadinskog svjetla budu odvojene. [10,16]

Slika 4.4 Osnovna Svjetlosna Pozicija

4.3.1. Rasvjeta na snimanju glazbenog videospota

Za snimanje ovog glazbenog videospota bilo je potrebna velika količina rasvjete jer je mjesto snimanja u podrumu (klub Pračka) i samim time je vrlo mračno i bez pristupa prirodnom svjetlu. Također je mjesto snimanja klub tako da je rasvjeta trebala biti u boji kako bi se postigao ugođaj „noćnog života“. Sami klub nije imao dovoljno rasvjete i intenzitet nije bio dovoljno jak za fotoaparatus kojim se videospot snimao pa se dogovorio najam dodatne rasvjete.

Dodatna rasvjeta bili su LED PAR 240w reflektori u RGBW boji koji imaju 18 LED žaruljica. [17]

Takvih osam reflektora raspodijeljeno je po cijelom klubu. Za naglašavanje snopova svjetla i samu atmosferu korišten je stroj za maglu ADJ Entour Faze. [18]

Slika 4.6 LED PAR 240w reflektori u RGBW

Slika 4.5 ADJ Entour Faze

Rasvjetno tijelo koje je pratilo kameru i svijetlilo objekte ispred nje naziva se Fotodiox Pro LED-312DS. Raspon temperature svjetla seže od 3200 – 5600k te se svjetlina može namještati od 10 – 100%. Također sadržava sjenilo kojim se može upravljati smjer snopa svjetlosti.[19]

Slika 4.7 Fotodiox Pro LED-312DS

4.4. Snimanje

Snimanje ovog glazbenog video spota odvijalo se u jednom danu, od 10:00h ujutro do 19:00h navečer. Na snimanju su sudjelovali tri člana benda kojima se snima ovaj glazbeni videospot, glavna glumica, 25 statista i asistent za rasvjetu uz kameru.

Prvo je bilo potrebno namjestiti svu rasvjetu i vidjeti kada i kako ona odgovara fotoaparatu, a zatim je knjiga snimanja provedena u stvarnost na mjestu snimanja. Svaki *Timecode* iz knjige snimanja odgovarao je mjestu snimanja kako je i bilo zamišljeno u predprodukciji.

Snimanje jednog kontinuiranog kadra, 3 minute i 6 sekundi bez reza, zahtijevalo je dosta vježbe prije dolaska statista. Četiri sata prolazila se priča spota, vježbala se brzina hoda glumaca, dinamika kamere, usporavanja-ubrzanja, interakcija i kadar glumice na fotoaparatu. Nakon dolaska statista i objašnjenja što tko mora raditi i u kojem trenutku, video spot se snimao dvadeset puta nakon čega je odabrana najbolja snimka.

Najizazovnije je bilo objasniti statistima njihovo „cirkuliranje“ kroz klub i što se traži od njih, no nakon nekoliko probi zadatak je shvaćen te je snimanje uspješno odrađeno.

5. POSTPRODUKCIJA

Nakon završetka snimanja videospota dolazi sljedeća faza rada – postprodukcija. U postprodukciju spada montaža snimljenog materijala, korekcija boja, efekti i rad sa zvukom. Nakon svega nabrojenog u fazi postprodukcije dolazimo do izvoza gotovog videospota. [20]

5.1. Pojam montaže i Adobe Premiere Pro

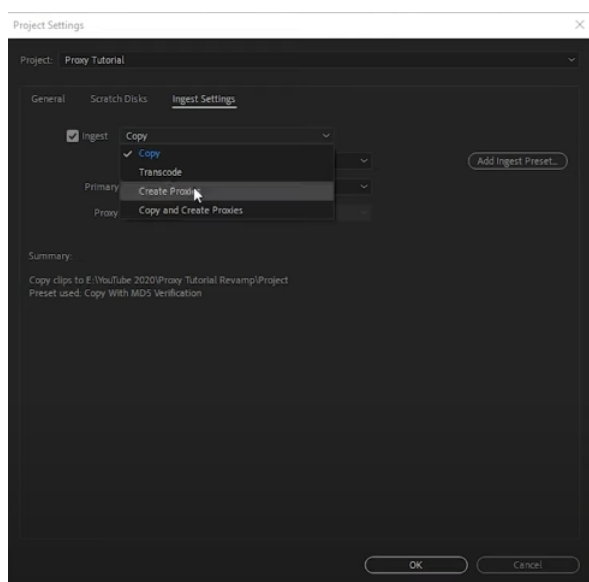
Montaža snimljenog materijala je proces manipulacije i spajanja kadrova što naposljetku rezultira cjelovitim video sadržajem. Montaža se sastoji od micanja nepotrebnih dijelova, biranja najbolje snimljenih kadrova, stvaranja redosljeda priče, dodavanja efekata, glazbe i grafike te mijenjanja atmosfere, boje i stilova kadra. Montaža se dijeli prema sadržaju na narativnu, ritmičku i asocijativnu. Narativna montaža dočarava uzročno-posljedične veze među kadrovima što znači da dočarava što tečnije pripovijedanje priče. Ovaj tip montaže je najprisutniji u igranom ili dokumentarnom filmu, a primjenom narativne montaže se montažer može služiti kontinuiranom i diskontinuiranom montažom. Diskontinuiranom montažom se postiže dojam da je između dva kadra prošao nekakav vremenski ili prostorni odmak dok je kontinuirana montaža suprotno od toga – odvijanje prizora u prostornom i vremenskom slijedu. Ritmička montaža služi za određivanje dinamičnosti i ritma filma. Ritam scene je većinom određen glazbenom podlogom tako da je ovaj tip montaže najčešće korišten pri montaži glazbenih spotova no prisutan je i u ostalim žanrovima filma. Ritmička montaža se ne odnosi samo na brzu izmjenu kadrova nego se koristi i za spori ili umjereni tempo, samo mora biti uočljiv ritam izmjene kadrova. Treći tip montaže za razliku od prijašnja dva nije očit i sam po sebi razumljiv, a naziva se asocijativna montaža (još se naziva metaforička i simbolička). Ovakvom montažom gledatelj je natjeran logički zaključivati i stvarati asocijacije kako bi dobio ideju zašto je montaža tako izvedena. [10, 21]

Za montažu ovog glazbenog video spota koristit će se softverska aplikacija Adobe Premiere Pro tvrtke Adobe Inc. Ovaj program služi za nelinearno uređivanje videozapisa. Može se nabaviti i koristiti sam ili uz različite aplikacije tvrtke Adobe kao što su Adobe After Effects, Adobe Photoshop, itd. Sučelje Adobe Premiere Pro-a također omogućava kolor korekcije video materijala i izradu grafika. Tvrtka nudi različite tečajeve, online video priručnike i knjige koji olakšavaju rad s ovim programom. [21]

5.2. Montaža glazbenog videospota

Ovaj glazbeni videospot zbog svog načina snimanja nije predviđen za tipičnu montažu kao što je rezanje clipova i njihovo slaganje u „*timeline*“ programa. Svaka stavka videospota je na snimanju trebala biti najbolje moguće odrađena kako bi cijeli kontinuirani kadar imao smisla bez montaže odnosno rezanja i mijenjanja redoslijeda priče i kadrova.

Također, format snimanja postavljen je na rezoluciju 4K. 4K rezoluciju se inače montira pomoću datoteka koje se nazivaju „Proxy“. To su datoteke koje omogućavaju lakše montiranje ove velike rezolucije kako ne bi dolazilo do zastajkivanja i trzanja u montiranju ukoliko računalo ne podnosi rad sa većim datotekama. Za stvaranje *Proxy* datoteka nakon već otvorenog novog projekta ide se na izbornik „*File*“ – „*Project settings*“ – „*Ingest settings*“, zatim se uključiti „*Ingest*“ pojavom kvačice i u padajućem izborniku se odabere „*Create proxies*“. [22]

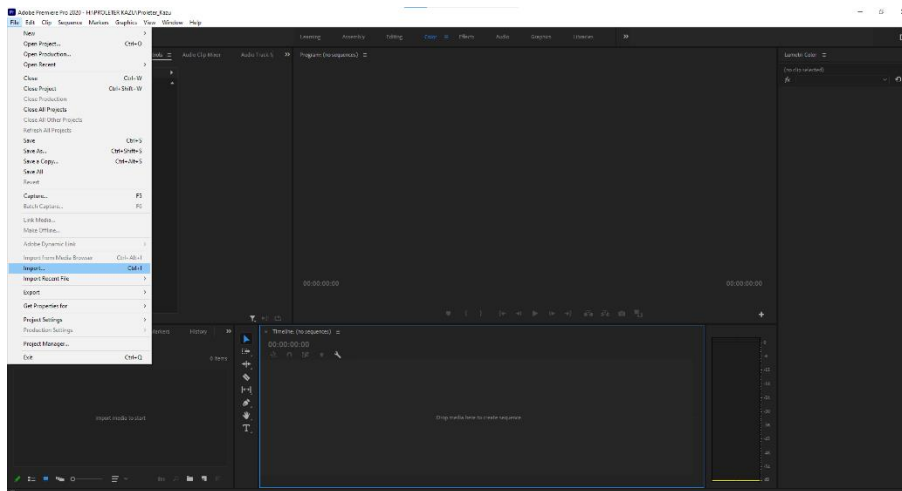

Slika 5.1 Stvaranje Proxy-a

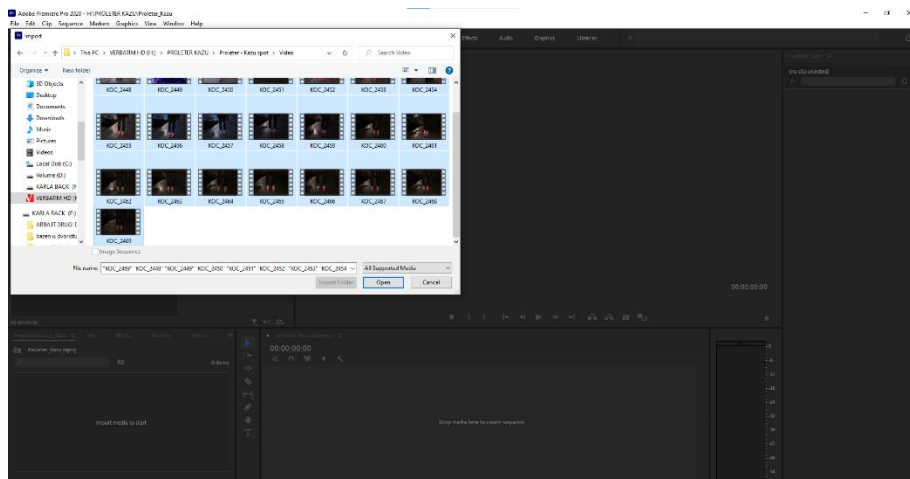
U ovom slučaju montiranja 4K rezolucije ne koristite se „*Proxy*“ datoteke jer se videospot ne bazira na kompliciranoj montaži od više kadrova te računalo podnosi i brzo reagira na ovakav tip montaže.

Prvi korak montiranja videospota zahtjeva otvaranje programa u kojem se odvija montaža – u ovom slučaju to je program Adobe Premiere Pro te odabir mape u koju će se projekt spremati.

Za dodavanje snimki u otvoreni projekt ide se na izbornik „*File*“ te „*Import*“. Zatim se označe sve snimke koje se žele dodati i ta radnja završava nakon pritiska gumba „*U redu*“.

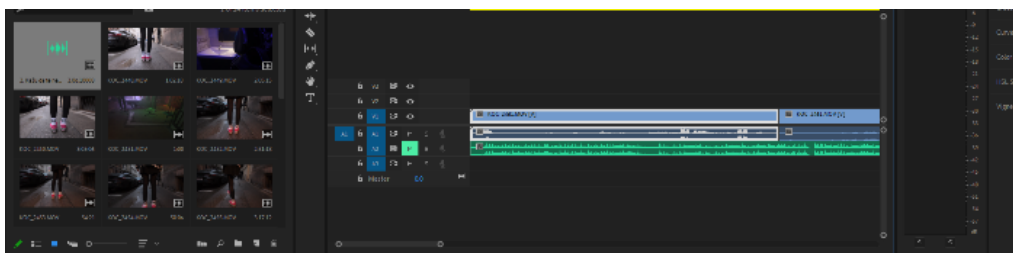
Slika 5.2 Prvi korak

Slika 5.3 Drugi korak

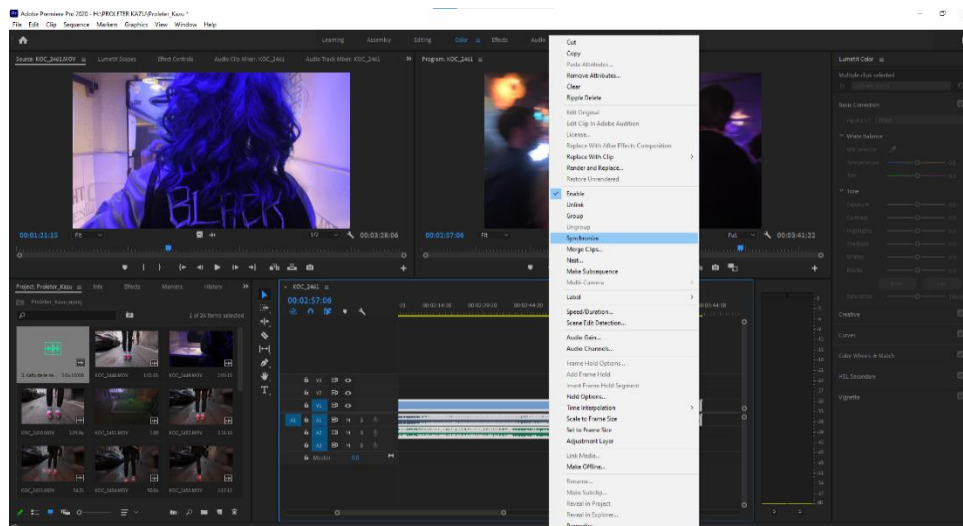
Nakon dodavanja snimljenog materijala u program potrebno je dodati i glazbu za koju se i sam glazbeni videospot radi. Za tu radnju ponavlja se drugi korak.

Nakon pripremljenih svih potrebnih materijala za montažu, odabere se najbolja snimka koju se povlačenjem miša stavlja u „Timeline“ te se kreće rezati početak koji se sastoji od namještanja kamere do dijela od kojeg kreće videospot.

Slika 5.4 Treći korak

Kada se kontinuirani kadar sveo na samo onaj dio koji će se koristiti mora se uskladiti dodanu glazbu sa snimljenim videom kako bi odglumljeni, pjevani i svirani dijelovi benda odgovarali glazbi po točnom *Timecodu*. Na samom snimanju videospota u klubu je na točan početak snimanja bila puštena glazba za koju se radi videospot kako bi bilo lakše pratiti dinamiku snimanja kao i za postprodukciju odnosno montažu - sinkronizacija vizualnog i tonskog dijela. Sinkronizacija se u Premiereu radi tako da se držanjem tipke *Shift* na tipkovnici označi i videosadržaj sa svojim tonom i dodana glazba te se desnom tipkom miša nakon pojave izbornika odabere opcija „*Synchronize*“. Sinkronizacija u ovom slučaju traje par sekundi i nakon toga nam je usklađena glazba i video.

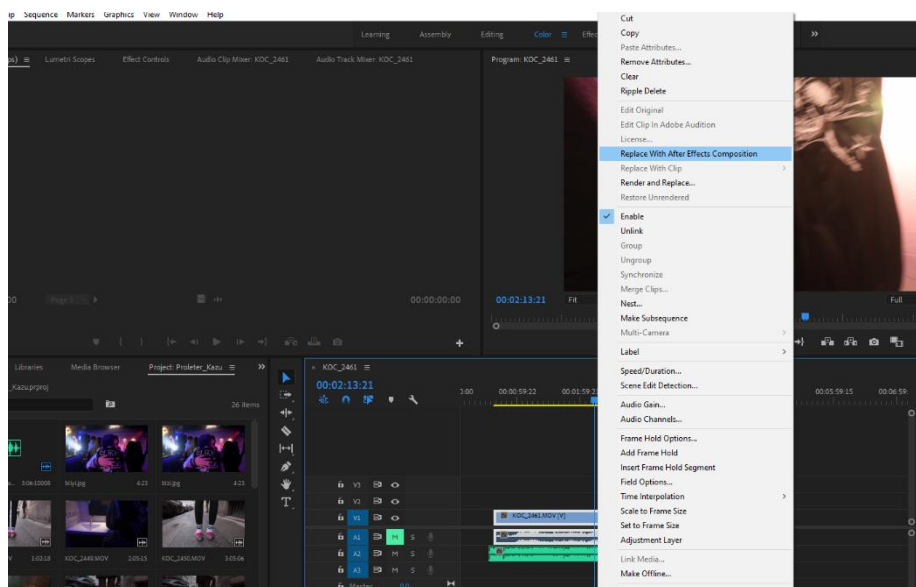
Slika 5.5 Četvrti korak

Kako bi priča bila jasnija tijekom ovog glazbenog spota staviti će se na par mjesta titlovi. Titlovi se stavljaju pomoću *Type Tool*-a, a uređuju pomoću *Graphics* kartice.

5.3. Grafika i Adobe After Effects

Grafika koja je potrebna u ovom glazbenom videospotu je u dijelu kada je djevojka u kupaonici i stižu joj poruke od dva različita dečka. Time se dobiva dojam da se dogovorila za spoj sa oba i da ih planira „izigrati“. Za izradu poruka/grafike će se koristiti program Adobe After Effects koji je osmišljen baš za izradu pokretnih grafika, vizualnih efekata i tipografije. Ovaj program se koristi u fazama postprodukcije i ima stotine efekata koji se mogu koristiti za manipulaciju slike što omogućava kombiniranje slojeva videomaterijala i slike u istu scenu.

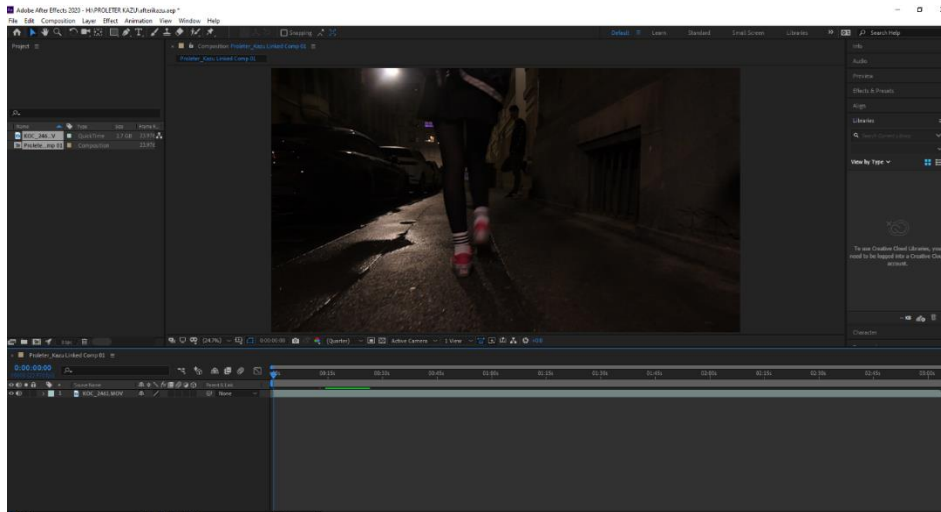
Kako se ne bi gubilo vrijeme na zasebno otvaranje After Effectsa i Premire te zasebno *exportiranje* i *importiranje* osmišljeno je povezivanje ta dva programa, to se još naziva *eng. Dynamic Link*, promjene grafike iz After Effectsa odmah se prikazuju u Premiereu. Da bi se to napravilo, u već započetom projektu u Premiereu, na odabrani kadar u Timelineu se stisne desni klik miša te opcija „*Replace with After Effects Composition*“.

Slika 5.6 Peti korak

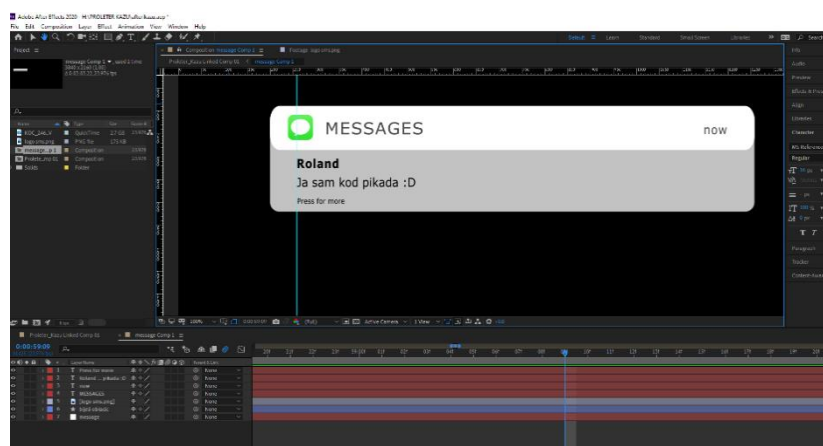
Nakon napravljenog otvori se Program After Effects te prikaz cijelog projekta iz Premierea. Sve promjene napravljene u Afterima će se od zadnjeg koraka vidjeti u Premierei.

Slika 5.7 Prikaz Projekta iz Adobe Premiere Pro u Adobe After Effects

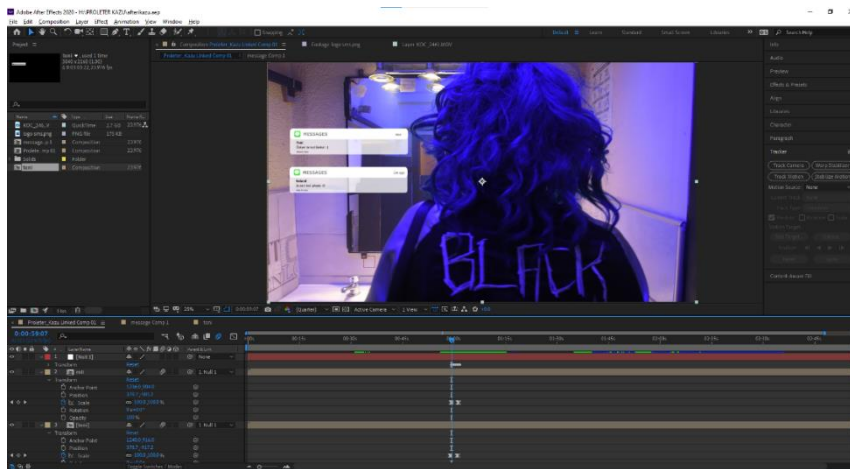
Za izradu oblačića poruke ide se na opciju „Layer“ – „New“ – „Solid“ te se u otvorenom izborniku odabere bijela boja. U *Layers Panelu* u donjem lijevom kutu sada je napravljen novi *Solid Layer* na koji se stisne desni klik miša te opcija „Pre-Compose“ koja će sve elemente na objektu poruke držati zajedno kao jedan objekt. Izgled oblačića poruke je zamišljen kao SMS poruka na iPhone mobitelima tako da se pokušala oponašati takva grafika. Dodana su dva zaobljena pravokutnika (koja zapravo čine masku na prijašnje napravljenom *Solid Layeru*), tekst te logo u formatu png koji simbolizira SMS poruke.

Slika 5.8 Prikaz izgleda poruke

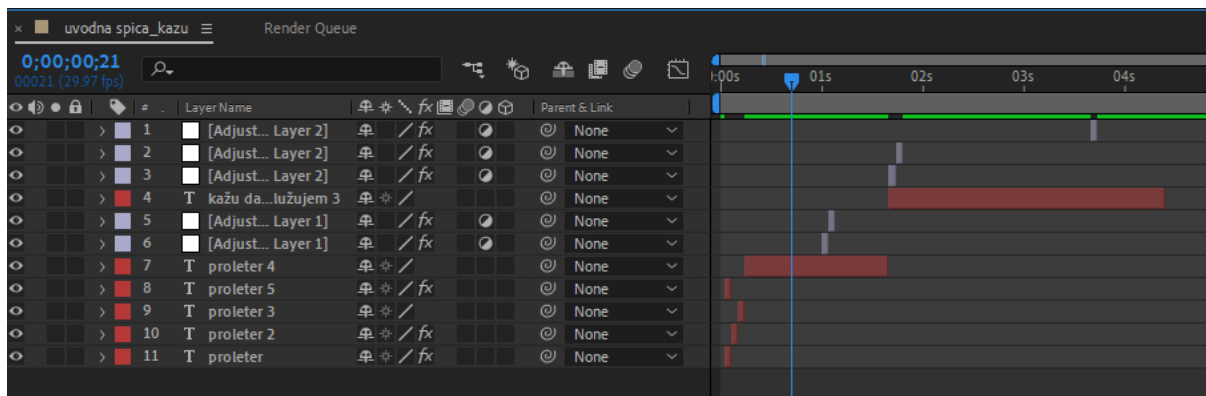
Poruku se duplicira i promijeni tekst i osobu slanja, zatim se obje animiraju tako da se dodaju *keyframe*ovi za opciju „Scale“ kako bi se poruke prikazale i izašle iz kadra u željenom trenutku. Također se doda efekt „Motion Blur“ da dolazak poruke u kadar izgleda „mekše“.

Kako bi poruke izgledale kao da prate sve trzaje kamere mora se napraviti „Tracker“ opcija. Prvi korak je napraviti novi *Null Object* koji sadrži informacije o *Trackeru*. *Tracker* opcija nalazi se s desne strane programa, potrebno je naći dio ili detalj kadra koji će poruke pratiti u pokretu, u ovom slučaju je odabran mali čavao na ogledalu, nakon tog dijela namještanja, gumb koji se odabire je „Track Motion“.

Slika 5.9 Prikaz dupliciranih i gotovih poruka

Najava imena benda i pjesme također se izrađivala u programu Adobe After Effects. Koristile su se opcije *Fill* – za mjenjanje boje teksta, *Scale* za mjenjanje veličine teksta te maske kako bi se layer ispod vidio i dogodio se željeni „glitch“. Tekst „Proleter“ kopiran je pet puta te se vidljivost tog layera smanjila na željeno trajanje, u ovom slučaju je to na dvije sekunde. Svaki od četiri teksta imaju različite položaje i veličine te im se stavlja maska pomoću *Rectangle toola*, umjetnički i po želji. Samo jedan, odnosno peti tekst ima normalan položaj, na sredini. Tekst „Kažu da te ne zaslužujem“ kopiran je četiri puta sa time da je jedna kopija vodeća, glavna i na sredini, a ostale su tu kako bi se dogodio taj „glitch“ odnosno povećanje i promjena boje na željenim vremenskim intervalima. Princip izrade ovakvog efekta isti je kao i na prethodnom tekstu „Proleter“.

Slika 5.10 Prikaz layera za uvodnu najavu

Slika 5.11 Primjer izgleda efekta

5.4. Kolor korekcija

Kolor korekcija je faza postprodukcije u kojoj se boje sirovog snimljenog materijala balansiraju te se pokušava postići izgled boja i svjetlina kako ga ljudsko oko vidi u stvarnosti. Ako crna i bijela odgovaraju onom kako ih čovjek vidi u stvarnosti, onda bi i sve ostale boje trebale biti izbalansirane. [23]

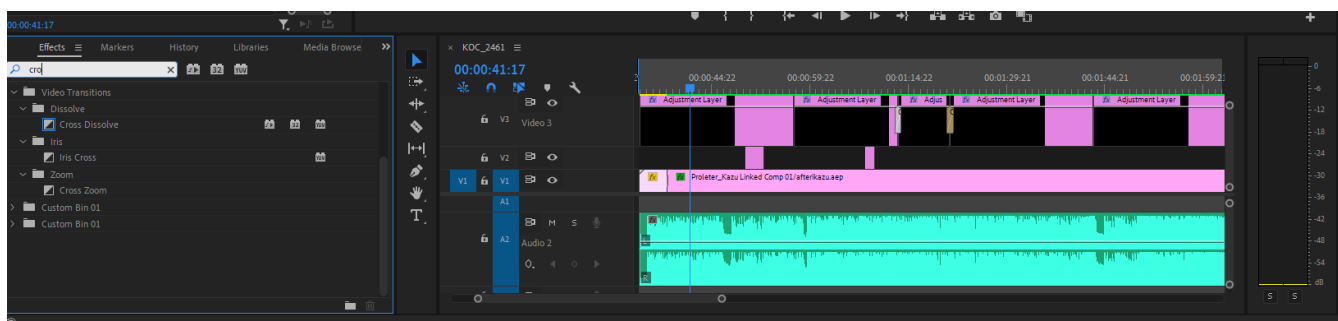
Tokom snimanja može doći do različitih grešaka, osvjetljenje je uvjetovano vanjskim utjecajima i statičnosti objekta kojeg snimamo. U modernijem dobu postprodukcija je postala uobičajen korak u stvaranju videosnimki i filmova pa je potrebno paziti na veće greške, one koje je nemoguće ispraviti. [24]

Komponente videosignala su tonovi boje, zasićenja boje i razine svjetline u njemu. Razina svjetlina (luminancija) u slici i boje kao dijela videosignala koji sadrži informacije o tonovima unutar slike dijeli se na ton (eng. Hue) boje koji predstavlja valnu dužinu boje, zasićenost odnosno čistoću boje (eng. Saturation) i svjetlinu (eng. Luminance). Primarna kolor korekcija kreće se podešavanjem najsvjetlijih dijelova u slici (ukupni kontrast slike) i postavljanjem razine crnog u slici. Dakle pozornost se obraća na to da se amplitude videosignala raznih svjetlina u slici nađu unutar dozvoljenog opsega od 0 do 700 mV (16-240 koda kod 8 bitnog signala ili 32-940 koda kod 10 bitnog signala). Kod ovoga koraka može se izvršiti korekcija srednjih tonova u slici i korekcija kontrasta između malih površina i kod detalja. Nakon toga kreće se s uravnoteživanjem RGB signala bijele boje te se pomoću histograma ili drugog prikaza (monitori valnog oblika RGB komponenata videosignala, vektorski prikaz komponenata videosignala i drugi) mogu oni dijelovi slike koji sadrže bijelu ili neku nižu razinu luminancije bijele (sivu) podešavanjem amplituda R i B signala dobiti ne obojeni. Dakle, dobiti čiste bijele ili sive površine u slici. Sekundarnom korekcijom pažnja se stavlja na uređivanje pojedinih dijelova unutar slike, koja uključuje korekciju ekspozicije, kontrasta, oštine detalja i boja.

U ovom glazbenom spotu korištena je primarna kolor korekcija kako bi se ujednačile svjetline, kontrasti i balans bijele. Radila se u programu Adobe Premiere Pro. Posebna pažnja stavlja se na to da je snimljeni materijal sniman u jednom kontinuiranom kadru pa se kolor korekcija ne može odraditi za svaki kadar posebno.

Prvo se izradi *Adjustment Layer* na kojem će se raditi promjene te se isti stavlja u *timeline* iznad videomaterijala. *Adjustment Layer* se podijeli po scenama, odnosno kada je potreban drugačiji pristup kolor korekciji nego na prijašnjoj sceni, *adjustment layeru* će se na tom prijelazu primijeniti *Crop tool*. Na prijelaze između dva *adjustment layera* se stavlja prijelaz *Cross*

dissolve kako ne bi bila očita promjena svjetline. Ovaj prijelaz može se naći u izborniku *Effects* u donjem lijevom kutu programa.

Slika 5.12 Primjer manipuliranja adjustment layera

5.5. Glazba

Pjesmu „Kažu“ benda Proleter skladao je pjevač i gitarista Antonio Mavrin.

Nakon skladanja slijedi proces grananja dijelova kompozicije u sljedove odnosno određivanje kostura kompozicije. U pjesmi „Kažu“ kostur kompozicije ide redosljedom :

Eng. INTRO – VERSE – PRECHORUS – CHORUS –INTRO –VERSE –BRIDGE-
PRECHORUS- CHORUS- CHORUS

Instrumenti koje ova pjesma sadrži su gitara, bas gitara, bubnjevi i sintesajzer koji se ne svira na live izvođenju nego je samo dodan u snimku pjesme. [25]

Nakon definiranja kompozicije, atmosfere i instrumenata slijedi faza snimanja audiomaterijala. U procesu snimanja pjesme „Kažu“ korišteni su sljedeći alati i instrumenti:

1. Električna gitara Epiphone Les Paul Custom Pro Silverbust
2. Bas gitara Behringer
3. Gretsch brooklyn bubnjevi, Zildjian činele
4. Program za snimanje audia Cubase

Audiomaterijal može se snimati na razne amaterske i profesionalne načine. Pjesma kažu snimljena je u profesionalnom glazbenom studiju na način da se električna gitara spojila u gitarski procesor pa u zvučnu karticu, bas gitara se spojila direktno u zvučnu karticu, a bubnjevi su se ozvučili mikrofonima koji su spojeni na miksetu te iz miksete na zvučnu karticu.

Nakon snimljenog audiomaterijala sljedeći korak je postprodukcija odnosno *montaža, miksing i mastering*. *Montaža* je ponavljanje, povezivanje i raspoređivanje više glazbenih dionica unutar jedne cjeline odnosno kompozicije. Nakon montaže slijedi *miksing* odnosno kombiniranje više glazbenih dionica u jednu dionicu što omogućuje kvalitetniju obradu pjesme kao cjeline. Miksanjem snimljenog audia se ujednačavaju i komprimiraju audiosignali, te se dodaju željeni efekti. Za kraj, kako bi dobili finalni *master* produkt, mora se odraditi *mastering* odnosno priprema snimljenog audiomaterijala za izvoz u željenim formatima i definiranim svojstvima. [26]

Slika 5.13 Proces snimanja audiomaterijala

6. ANALIZA

Uspješnost ovog glazbenog videospota ovisio je o kvaliteti samo izrade. Kako bi za gotov proizvod dobili inovativan i kvalitetan produkt koji će širu publiku zainteresirati za ovaj bend i njihovu glazbu, što je bio glavni cilj, moralo se misliti na više faktora same izvedbe ovog videospota. Mislilo se na žanr i stil koji predstavlja bend te koji je morao biti očit. Priča spota u ovom žanru glazbe općenito i diljem svijeta nikada nije dubokoumna i pisana s namjerom da gledatelj promišlja, najčešće je radnja o ljubavnim problemima za čime smo i išli u našem spotu. Kako bi zainteresirali publiku drugačijom videoformom odlučeno je za izvedbu spota u jednom kontinuiranom kadru što je uvelike zakompliciralo tehnički dio stvaranja. Lokacija snimanja odabirala se po svojoj funkcionalnosti za takav način izvedbe snimanja što je uvelike pomoglo, no najveći problem je bio organizacija većeg broja ljudi, ograničeno vrijeme zbog najma prostora te iznenadne situacije na koje se nije moglo utjecati, poput kiše. Organizacija tridesetak ljudi je veliki izazov pogotovo ako je mlađa populacija željna zabave. Zbog jedne osobe koja bi pogrešno stala na kraju cijelog prolaza bi se trebalo snimati od početka, što uvelike troši vrijeme. Također su tehničke postavke kamere bile problematične zbog stalnog pokreta kamere i promjene prostorije i svjetla što je u postprodukciji u nekim situacijama na snimci bilo teško ili nemoguće ispraviti. Priča se odvijala u večernje sate i u mračnom klubu što naravno nije pogodno za kameru i kvalitetu snimke. Uz rasvjetna tijela kluba i naših osam donesenih, i dalje nije bilo dovoljno osvijetljeno za fotoaparat što se vidi po zrnatosti snimke. Iz tog razloga manjka rasvjete uveli smo osobu koja je pratila snimatelja iza kamere i svjetlila objekte i put ispred nje, bez tog dodatka spot ne bi bio gledljiv. Jedna od ne spomenutih stavki izrade je budžet koji je bio povećan za nas studente. Uložilo se u najam prostora te piće i hranu na snimanju koja je morala biti kako bi privukli veći broj ljudi za statiranje.

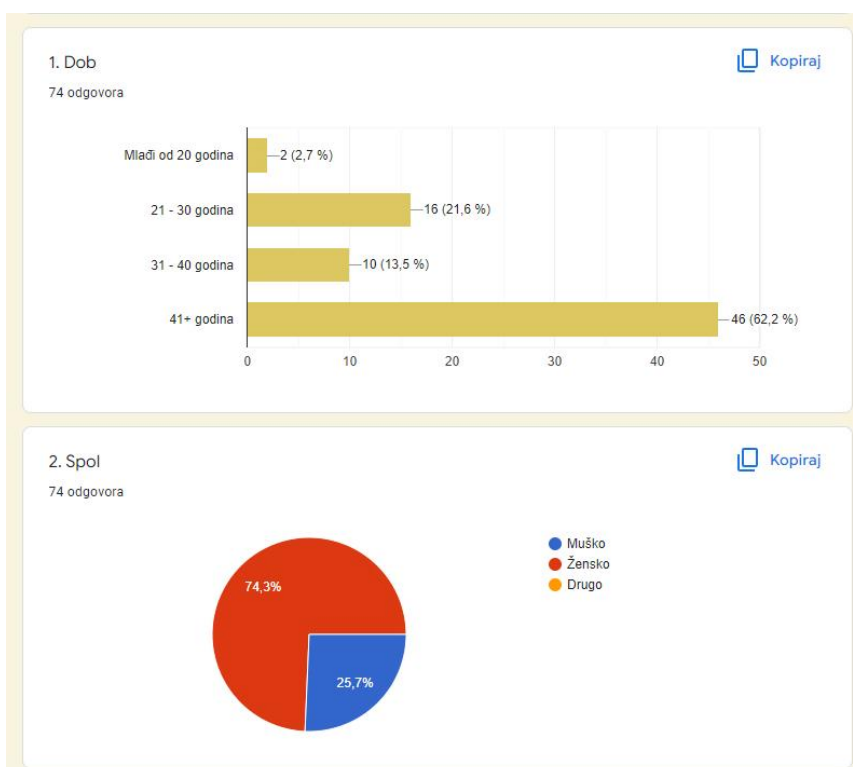
Iako smo se od smišljanja ideje do njene realizacije susreli sa velikim brojem problema, pa čak i razmišljanja o odustajanju od ove forme snimanja, uspjeli smo ju izvesti i imati još jedno iskustvo iza sebe. Kada bi bio zahtjev za još jednim snimanjem ovakve forme znali bi na što treba misliti i kako se organizirati.

6.1. Anketa

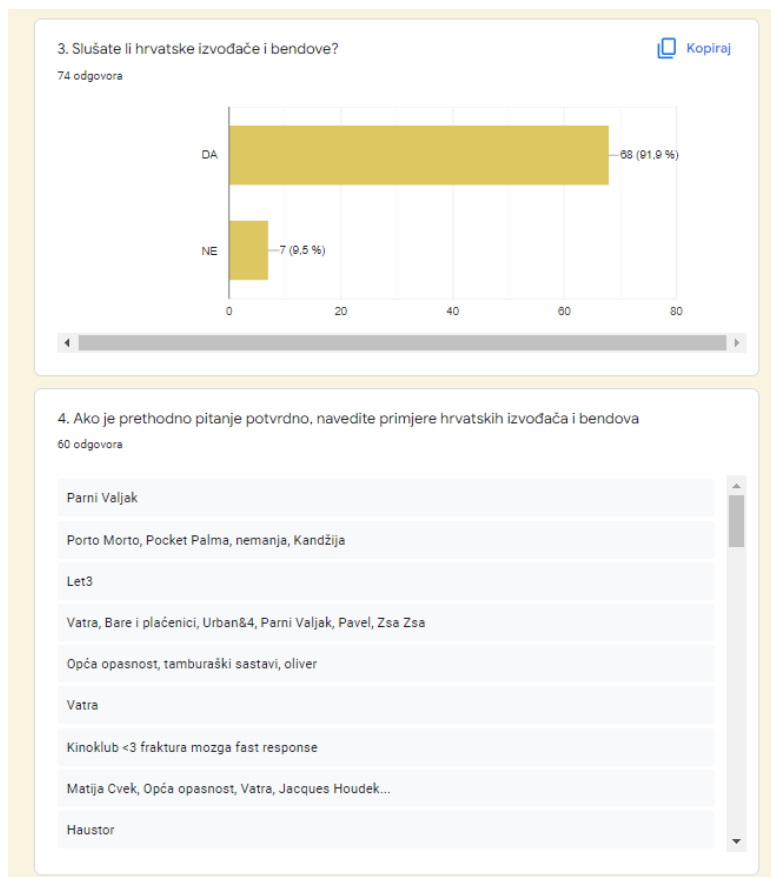
Kako bi se provjerila uspješnost izrade ovog glazbenog videospota provedena je anketa. Trajanje ankete je jedan dan, a broj ispitanika koji su pristupili je 74.

Prva dva pitanja odnosila su se na dob i spol ispitanika. Od 74 ispitanih 74,3% bile su žene, a ostalih 25,7% muškarci. Dva (2,7%) ispitanika spadaju u dobnu skupinu ispod 20 godina, 16 (21,6%) ispitanika od 21 do 30 godina, od 31 do 40 godina pristupilo ih je 10 (13,5%), a 41+ godina imalo je čak 46 (62,2%) ispitanika.

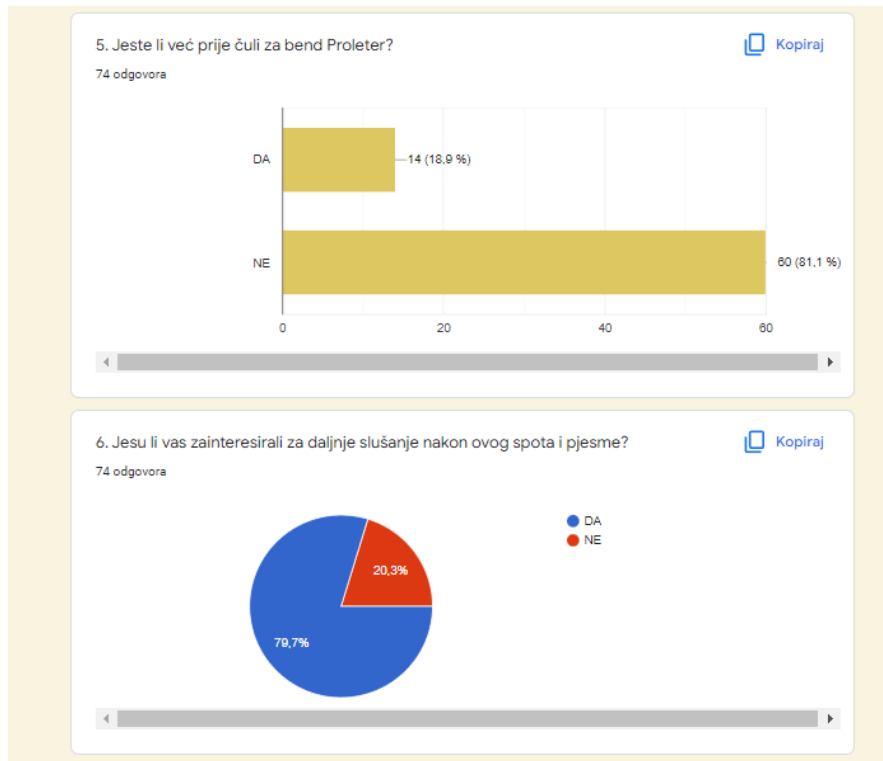
Slika 6.1 Demografska skupina ispitanika

Treće pitanje odnosilo se na saznanje slušaju li ispitanici hrvatske bendove iz čega se može zaključiti mogao bi li im se svidjeti bend Proleter i njihova glazba pa je na to pitanje „Slušate li hrvatske izvođače i bendove?“ potvrdno odgovorilo 68 odnosno 91,9% ispitanika dok ga je 7 odnosno 9,5% negiralo. Četvrto pitanje otkriva žanr i izvođače kojima su ispitanici najviše skloni i odnosilo se na osobe koje su na prijašnje, treće pitanje, odgovorile potvrdno, a izvođači koji se najviše ponavljaju među ispitanicima su Parni valjak, Opća opasnost, Vatra, Prljavo kazalište, Gibonni, Let3...

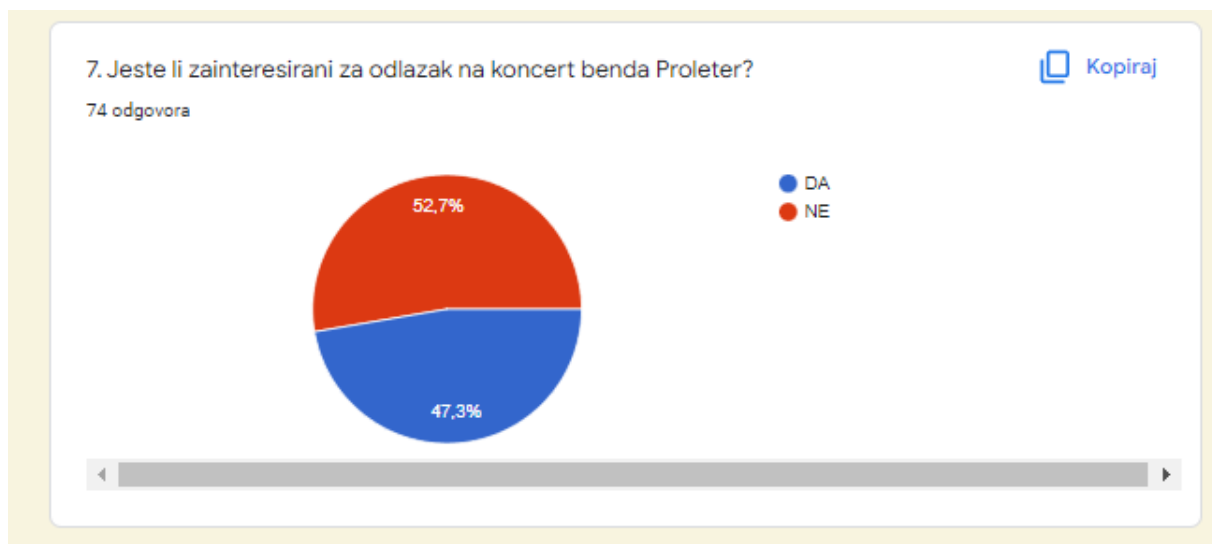
Slika 6.2 Slušanost hrvatskih bendova

Peto pitanje glasilo je „Jeste li već prije čuli za bend Proleter?“ na što je 14 (18,9%) ispitanika odgovorilo potvrdno, a ostalih 60 (81,1%) ga je negiralo. Ovo pitanje pomoglo je prikazati koliko ljudi zapravo ne zna za ovaj bend na što se nadovezuje šesto pitanje „Jesu li vas zainteresirali za daljnje slušanje nakon ovog spota i pjesme?“ na koje je 79,7% odgovorilo sa odgovorom DA, a ostalih 20,3% sa NE. Rezultat sa potvrdnim odgovorima pokazuje uspješnost promocije benda i moguće nove slušatelje.

Slika 6.3 Popularnost benda Proleter

Posljednje odnosno sedmo pitanje „Jeste li zainteresirani za odlazak na koncert benda Proleter?“ ima više od polovinu negativnih odgovora – 52,7%, dok je potvrđnih 47,3%. Za bend koji se krenuo aktivirati sa glazbenim videospotovima i novim albumom ovo je vrlo solidna raspodjela koja se smatra uspješnom.

Slika 6.4 Koncert benda Proleter

7. ZAKLJUČAK

Glazbeni videospot mora prenijeti poruku i emociju na gledatelja. Ukoliko videospot prati priču pjesme smatra se narativnom vrstom što je slučaj ovog videospota za Proleterovu pjesmu "Kažu". U ovom radu opisan je cijeli proces izrade. Proces kreće predprodukcijom u kojoj se osmišljava priča i piše njena razrada. S organiziranim i razrađenim sinopsisom i knjigom snimanja kreće praktični dio rada što je faza produkcije odnosno faza snimanja koja je trajala jedan dan i zahtijevala tridesetak ljudi. Kako bi se snimanjem dobio ispravan i željeni videomaterial, potrebno je imati detaljnu razradu u prijašnjoj fazi koja je jasna svim osobama koje sudjeluju u izradi. Nakon cjelodnevnog snimanja i jednog uspješnog kontinuiranog kadra slijedila je postprodukcija. To je faza u kojoj se nakon prebacivanja videomaterijala na računalo otvara program za nelinearnu montažu Adobe Premiere Pro. Uz njega je korišten i program za izradu grafika naziva Adobe After Effects.

Nakon završenog glazbenog videospota radila se anketa kojom je ispitano 74 ispitanika. Anketa je prikazala očekivane rezultate, odnosno neupoznatost šire publike s bendom Proleter. Pozitivna strana ankete je da je videospot i nova pjesma zainteresirala ispitanike za ovaj bend i njihov rad čime je ispunjen jedan od ciljeva ovog praktičnog dijela rada.

Problematika kvalitete ovog glazbenog videospota seže od organiziranja velikog broja ljudi, teških pokreta kamere i manjka rasvjete. Manjak rasvjete uvelike je utjecao na tehničku kvalitetu snimke što nije u koraku s kvalitetama snimki ovog modernog doba. i umanjuje osjećaj kvalitete pri samom gledanju videospota. Još jedan od utjecaja na lošu izvedbu snimanja je mali budžet koji je omogućio samo jedan dan snimanja dok je bilo potrebno dva dana kako bi se prvi dan vježbala dinamika i pozicija glumaca i statista na samoj lokaciji snimanja, dok bi se drugi dan snimalo.

Iako je bilo dosta prepreka u praktičnom dijelu izvedbe ovog glazbenog videospota uspjelo se ostati na prvotnoj ideji kontinuiranog kadra. Bend i ispitana publika zadovoljni su završnim produktom te se cilj smatra ispunjenim. Ovaj glazbeni videospot i pjesma "Kažu" sigurno će privući publiku na praćenje daljnjeg razvitka glazbe ovog zagrebačkog benda.

U Varaždinu, 16. Lipnja 2022.

potpis _____

8. LITERATURA

- [1] Tasci, U., *The purpose of the music video* [Online]
URL: <https://www.slideshare.net/09Utasci/purpose-of-music-videos-53322122>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [2] Types and styles of music video, [Online]
URL: <https://www.slideshare.net/Khaulafaisal/types-styles-of-music-videos>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [3] <https://hrvwiki.net/wiki/Filmmaking#Pre-production>
- [4] Osnovni elementi filma, [Online]
URL: <http://projekti.unipu.hr/filmovi/osnovni%20elementi%20filma.pdf>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [5] Planovi, Filmska enciklopedija, Leksikografski zavod Miroslav Krleža (2019.) [Online]
URL: <https://filmska.lzmk.hr/natuknica.aspx?ID=4090>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [6] Knjiga snimanja (2013.), [Online]
URL: <https://loomen.carnet.hr/mod/page/view.php?id=43351&lang=es>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [7] Trenc, M.(2016.), Režija i animacija, [Online]
URL: [http://www.alu.unizg.hr/alu/cms/upload/ozafin/predavanja/Rezija i animacija 1 Predavanje 2 Filmski Planovi M.Trenc pdf.pdf](http://www.alu.unizg.hr/alu/cms/upload/ozafin/predavanja/Rezija_i_animacija_1_Predavanje_2_Filmski_Planovi_M.Trenc_pdf.pdf)
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [8] Kutovi snimanja i pokreti kamere, [Online]
URL: <http://www.filmska-sola.si/hr/snemanje/koti-kameri-gibanje-kamere/>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [9] Stanja kamere, Filmska enciklopedija, Leksikografski zavod Miroslav Krleža (2019.) [Online]
URL: <https://filmska.lzmk.hr/natuknica.aspx?ID=4897>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [10] Krivec, R., *Osnove video produkcije*, Zagreb (2021.)
URL: file:///C:/Users/Kunde/Downloads/1137752.Osnove_video_produkcije_2021_FINAL.pdf
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]

- [11] Nikon D7500, Tehnički podatci (2017.), [Online]
URL:<https://usporedi.hr/novosti/nikon-d7500-je-novi-vrhunski-fotoaparar>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [12] E. Reed, MPEG2 VS MPEG4 VS H264 - What Are the Differences (2022.), [Online]
URL: <https://recoverit.wondershare.com/video-repair/mpeg-vs-h264.html>
[Pristupljeno 14. lipnja 2022.]
- [13] Objektiv Sigma EX DC HSM 30 mm, Tehnički podatci, [Online]
URL: <https://www.imaging-resource.com/lenses/sigma/30mm-f1.4-ex-dc-hsm/review/>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [14] Zhiyun Crane Plus Review (2021.), [Online]
URL:https://dreamcheeky.com/zhiyun-crane-plus-review/#Intelligent_Object_Tracking
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [15] Zhiyun Crane Plus, Tehničke postavke, [Online]
URL: <https://www.canosa.com.hr/zhiyun-crane-plus-3axis-gimbal/6970194085036/product/>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [16] Rasvjeta, Filmska, Filmska enciklopedija, Leksikografski zavod Miroslav Krleža (2019.)
[Online]
URL:<https://filmska.lzmk.hr/natuknica.aspx?id=4331>
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [17] LED PAR 240w reflektori u RGBW, Tehnički podatci, [Online]
URL:https://www.uking-online.com/product/b35-par-can-rgbw-18-leds-par-light/?fbclid=IwAR2FiIN-Lhk5w112UP4AKYsuPAo64JeKKuQe4l8LAQ-PNnmY_3AGp-yUWaE#
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [18] ADJ Entour Faze, Tehnički podatci, [Online]
URL:https://www.thomann.de/gb/adj_entour_faze.htm?fbclid=IwAR1-EjL1Ir1QpncK4KDrh-6XOpUXopse4hnVFL39M1aD3THB-O_Hf66eysY
[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]
- [19] Fotodiox Pro LED-312DS, Tehnički podatci, [Online]
URL: <https://fotodioxpro.com/products/312ds>
[Pristupljeno 14. lipnja 2022.]
- [20] Što znači postprodukcija?, [Online]
URL:<https://hr.drunkentengu.com/postprodakshn-eto-hto-vliyanie-postobrabotki-na-konechniy-video-produkt-408d>

[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]

[21] What is video editing, [Online]

URL:https://static1.squarespace.com/static/5cff063e4125d10001eeee6bb/t/5f2319d8e3fa0317c06f60e4/1596135897193/IntrotoEditing_Syllabus-Public.pdf

[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]

[22] Zefi, M., How To Edit 4K Smoothly On Any Computer (2021.), [Online]

URL:<https://www.youtube.com/watch?v=r-v7pSJW5HE>

[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]

[23] Što je Adobe Premiere Pro, [Online]

URL:<https://hr.education-wiki.com/5419181-what-is-adobe-premiere-pro>

[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]

[24] Aldredge, J., Color grading vs. color correction, explained (2022.), [Online]

URL:<https://vimeo.com/blog/post/color-grading-vs-color-correction-explained/>

[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]

[25] Tomašković, I., *Problematika obrade amaterski snimljenog videa*, Završni rad (2019.), [Online]

URL:https://eprints.grf.unizg.hr/3113/1/Z1000_Toma%C5%A1kovi%C4%87_Ivan.pdf

[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]

[26] Svjetličić, D., *Snimanje i opis procesa snimanja glazbenog albuma putem modernih web tehnologija*, Završni rad (2018.), [Online]

URL:<https://repozitorij.algebra.hr/islandora/object/algebra:250/datastream/PDF>

[Pristupljeno 17. svibnja 2022.]

9. POPIS SLIKA

Slika 3.1 Total plan.....	7
Slika 3.2 Srednji plan.....	8
Slika 3.3 Blizi plan	8
Slika 3.4 Krupni plan.....	9
Slika 4.1 Fotoaparat NIKON D7500	14
Slika 4.2 Objektiv Sigma EX DC HSM ,30 mm	14
Slika 4.3 Stabilizator Zhiyun Crane Plus – 3 - Axis.....	15
Slika 4.4 Osnovna Svjetlosna Pozicija	16
Slika 4.5 ADJ Entour Faze	17
Slika 4.6 LED PAR 240w reflektori u RGBW	17
Slika 4.7 FotodioX Pro LED-312DS	18
Slika 5.1 Stvaranje Proxy-a	20
Slika 5.2 Prvi korak	21
Slika 5.3 Drugi korak.....	21
Slika 5.4 Treći korak	22
Slika 5.5 Četvrti korak.....	22
Slika 5.6 Peti korak.....	23
Slika 5.7 Prikaz Projekta iz Adobe Premiere Pro u Adobe After Effects	24
Slika 5.8 Prikaz izgleda poruke	24
Slika 5.9 Prikaz dupliciranih i gotovih poruka	25
Slika 5.10 Prikaz layera za uvodnu najavu	26
Slika 5.11 Primjer izgleda efekta.....	26
Slika 5.12 Primjer manipuliranja adjustment layera	28
Slika 5.13 Proces snimanja audiomaterijala	30
Slika 6.1 Demografska skupina ispitanika	32
Slika 6.2 Slušanost hrvatskih bendova	33
Slika 6.3 Popularnost benda Proleter.....	34
Slika 6.4 Koncert benda Proleter	34

Sveučilište
Sjever

HELVETIA
AUTENTICA

SVEUČILIŠTE
SJEVER

IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, KARLA KOCIĆ (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom IZrada glazbenog videospota za pjesmu "Laz" (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Karla Kocić
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, KARLA KOCIĆ (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom IZrada glazbenog videospota za pjesmu "Laz" (upisati naslov) čiji sam autor/ica.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Karla Kocić
(vlastoručni potpis)